

กองทุนค่าประกันสินเชื่อSME เอกชนฟันฟังกู้รัฐลดเอ็นพีแอล

ร าย จ าก

นับตั้งแต่ประเทศไทยประสบวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ ทำให้หลายฝ่ายพยายามค้นหาหนทางหลุดพ้นจากวังวนวิกฤตินี้ แนวทางหนึ่งที่มีการกล่าวถึงกันอย่างแพร่หลาย คือ การส่งเสริมและพัฒนากุศลสหกรณ์ขนาดเล็กและขนาดย่อม (SMEs) เนื่องจากเห็นว่า SMEs ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วภูมิภาคของประเทศจะมีบทบาทสำคัญมากต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ เพราะนอกจากจะช่วยสนับสนุนธุรกิจ และอุตสาหกรรมขนาดใหญ่แล้ว ยังสามารถเป็นแหล่งรองรับการจ้างงานที่สำคัญอีกด้วย

ฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มองว่า การที่สถาบันการเงินหลายแห่งหันมาคืนตัวต่อกระแส SMEs โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารพาณิชย์ซึ่งถูกกระตุ้นให้บริการสินเชื่อ SMEs มากขึ้น โดยทุกธนาคารจะต้องทำแผนการปล่อยสินเชื่อให้กับทางธนาคารแห่งประเทศไทย โดยหลักการแล้ว จะช่วยคลี่คลายปัญหาการขาดแคลนสภาพคล่องของ SMEs ได้ เมื่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของ SMEs ซึ่งมีอยู่มากกว่าร้อยละ 90 ของอุตสาหกรรมการผลิต การค้าและบริการทั้งหมด และกระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศได้รับการสนับสนุนทางการเงินเป็นพิเศษนอกเหนือจากการสนับสนุนด้านอื่นๆ จะส่งผลให้เศรษฐกิจระดับภูมิภาคคึกคักยิ่งขึ้น และทำให้เศรษฐกิจของประเทศโดยรวมฟื้นตัวขึ้นด้วย ซึ่งจะส่งผลด้านบวกต่อการจ้างงานในอุตสาหกรรมทั้งระบบที่มีอยู่กว่า 4 ล้านคน

ในจำนวนนี้มีมากถึงร้อยละ 65-70 เป็นการจ้างงานของธุรกิจ SMEs การจ้างงานที่เพิ่มขึ้นย่อมหมายถึงรายได้ของประชาชนที่เพิ่มขึ้นด้วย และเมื่อธุรกิจ SMEs ได้รับการส่งเสริมให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและมั่นคง จนก่อให้เกิดภาวะการแข่งขันในตลาดที่สูงขึ้น ซึ่งในท้ายที่สุดผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการแข่งขันก็คือ ประชาชนผู้บริโภคนั่นเอง

นอกจากนี้ เมื่อธุรกิจ SMEs สามารถประกอบกิจการได้ปกติ มีเงินหมุนเวียนและมีผลกำไร ก็จะสามารถคืนเงินกู้ให้แก่สถาบันการเงินได้จึงนับเป็นช่องทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือเอ็นพีแอลของสถาบันการเงินลงได้และเอ็นพีแอลที่ลดลงย่อมมีผลต่อเนื่องให้สถาบันการเงินมีภาระที่จะต้องสำรองและจำนองเงินที่ต้องใช้ในการเพิ่มทุนลดลงด้วย

ในความเป็นจริงการที่สถาบันการเงินเพียงอยู่ในช่วงของการเริ่มต้นตัวจากภาวะวิกฤติในช่วงที่ผ่านมา การที่จะคาดหวังให้ภาคสถาบันการเงินเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือธุรกิจ SMEs ซึ่งเป็นภาคธุรกิจเป้าหมายของการพัฒนาโดยการปล่อยสินเชื่อเข้าสู่ระบบนั้นคงต้องค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินจะต้องมีความระมัดระวัง เพราะสถาบันการเงินยังคงกลัวว่าจะมีปัญหาเรื่องหนี้เสียตามมามาก แม้ว่าจะมีปัจจัยเกื้อหนุนจากการที่สภาพตลาดในประเทศมีสภาพคล่องส่วนเกินจำนวนมากและมีอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำก็ตาม

เมื่อพิจารณาจาก สัดส่วนเอ็นพีแอลต่อสินเชื่อของระบบสถาบันการเงินหลังจากที่ลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา แต่ล่าสุด ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2543 กลับปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นครั้งแรกจากสัดส่วน 22.54% ณ สิ้นเดือนก่อนหน้า มาอยู่ที่ 22.70% ซึ่งสะท้อนภาพรวมของการจัดการเอ็นพีแอลในระบบจนทำให้หลายฝ่ายเริ่มวิตกกังวลไปถึงปัญหาเอ็นพีแอลย้อนกลับ

ในช่วงที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าทางการจะได้กำหนดมาตรการต่างๆ ออกมาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็น การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ หรือเอเอ็มซี ตลอดจนมีนโยบายการกำกับดูแลเชิงป้องกันเพื่อเข้ามาช่วยชื้อหนี้เสียที่เป็นปัญหาจากสถาบันการเงินไปบริหาร แต่ก็มิได้หมายความว่า มาตรการต่างๆ เหล่านี้โดยลำพังแล้ว จะสามารถจัดการกับปัญหาเอ็นพีแอลในระบบการเงินได้ทั้งหมด

หากแต่จะหาอย่างไรให้สถาบันการเงินมีความมั่นใจในการปล่อยสินเชื่อใหม่ให้กับลูกค้าเอ็นพีแอลขณะที่ธุรกิจจะสามารถดำเนินการต่อไปได้โดยไม่

มีปัญหานั้น ก็จำเป็นต้องมีสินเชื่อใหม่เข้ามาทดแทนด้วยเหตุนี้ การค้าประกันสินเชื่อ SMEs จึงนับเป็นอีกแนวคิดหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเอ็นพีแอลให้ลดลง

ซึ่งในปีที่ผ่านมาถึงแม้ทางการได้ให้ความสนับสนุนทางการเงินแก่ SMEs โดยผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐในวงเงินสินเชื่อและวงเงินค้ำประกันสินเชื่อรวมที่เงิน 50,000 ล้านบาท ต่อเนื่องจากปี 2542 ที่มีวงเงินช่วยเหลือทั้งสิ้น 35,000 ล้านบาท แต่เนื่องจากระยะเวลาในการดำเนินการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐตามมาตรการ 10 สิงหาคม 2542 ยังมีข้อจำกัดอยู่มากทั้งในด้านกฎเกณฑ์และระเบียบด้านการประเมินและการเข้าถึง SMEs ที่มีศักยภาพ ตลอดจนด้านการติดตามโครงการที่ให้สินเชื่อ

และยังเป็นผลมาจาก SMEs ที่มาขอสินเชื่อ ส่วนใหญ่เป็นบริษัทที่มีเอ็นพีแอลหรือเป็นเอ็นพีแอลมาก่อน ทำให้การดำเนินการช่วยเหลือ SMEs ยังอยู่ในวงจำกัดพิจารณาได้จากยอดการปล่อยสินเชื่อให้แก่ SMEs ภายใต้การดูแลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ 6 แห่งในปี 2543 ซึ่งพบว่าสามารถปล่อยสินเชื่อได้ยอดรวม 32,608 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 70.43% ของวงเงินเป้าหมายการปล่อยสินเชื่อที่ตั้งไว้ ณ ระดับ 46,300 ล้านบาท

ส่วนยอดการค้ำประกันสินเชื่อให้ SMEs ของบริษัทประกันสินเชื่อสหกรณ์ขนาดย่อม (บสย.) อยู่ที่ระดับ 825.60 ล้านบาท หรือคิดเป็นเพียง 20.64% เมื่อเทียบกับวงเงินเป้าหมายในการค้ำประกันสินเชื่อซึ่งกำหนดไว้ที่ระดับ 4,000 ล้านบาท ขณะที่ธนาคารพาณิชย์ก็หวาดกลัวกับปัญหาในเรื่องคุณภาพของลูกหนี้ SMEs ทำให้การอำนวยความสะดวกในระบบยังไม่สามารถกลับมาฟื้นตัวดังที่ควรจะเป็น

การเข้ามามีส่วนร่วมของทางการในการแก้ไขปัญหา SMEs โดยการเข้ามาค้ำประกันสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ปล่อยให้ SMEs จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเอ็นพีแอลนอกเหนือไปจากนโยบายการจัดตั้งเอเอ็มซีแห่งชาติ ซึ่งในกรณีนี้จะพิจารณาจัดตั้งเป็นกองทุนพิเศษขึ้นที่เรียกว่า "กองทุนเพื่อค้ำประกันสินเชื่อ SMEs"

วัตถุประสงค์เพื่อช่วย SMEs ซึ่งเป็นลูกหนี้เอ็นพีแอลที่มีศักยภาพที่ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินมากขึ้น โดยอาจขยายบทบาทของ บสย. ให้มีขอบเขตการทำธุรกิจที่กว้างขึ้น แต่ทั้งนี้ กองทุนเพื่อค้ำประกันสินเชื่อ SMEs จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของเงินต้นค้ำประกันสินเชื่อที่ได้รับการสนับสนุนจากทางการจำนวนหนึ่ง ภาวะความเสี่ยงที่ต้องกระจายความรับผิดชอบร่วมกัน ตลอดจนความร่วมมือ 3 ฝ่าย ทั้งจากองค์กรของรัฐ สถาบันการเงิน และผู้ประกอบการ SMEs เป็นสำคัญ

การให้ความสำคัญกับ SMEs เพื่อเป็นฐานในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคง ทั้งในรูปของการอนุมัติวงเงินช่วยเหลือของทางการ การกำหนดแผนระยะยาวเพื่อรองรับกิจการ SMEs ตลอดจนการสนับสนุนด้านเงินทุนผ่านการจัดตั้งกองทุนเพื่อการรวมกลุ่มในวงเงินที่มา มา เหล่านี้ นับเป็นนิมิตอันดีสำหรับ SMEs ไทยภายใต้การล่มสลายของธุรกิจขนาดใหญ่ในยุคเศรษฐกิจฟองสบู่

อย่างไรก็ตาม ภายใต้วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ปัญหาของสถาบันการเงินยังไม่คลี่คลาย โดยเฉพาะปัญหาเอ็นพีแอล ทำให้ธนาคารพาณิชย์จำเป็นต้องมีความเข้มงวดและระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ ความหวังที่จะเห็นธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อให้แก่ธุรกิจ SMEs ที่ยังมีสภาพการอยู่ในเกณฑ์ดีและมีศักยภาพ

จึงเป็นสิ่งที่ยากยิ่งกว่ายากลำบากในการการมีปัจจุบัน แต่หากสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ปล่อยออกไปได้รับความคุ้มครอง ไม่ใช่เป็นเอ็นพีแอลย้อนกลับมาก็ดูจะมีความมั่นคงของระบบการเงินอีก โดยมีหน่วยงานของรัฐเข้ามาค้ำประกันในขอบเขตที่กว้างขึ้น ก็คาดว่า จะเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ช่วยผลักดันให้ธนาคารพาณิชย์มีความมั่นใจในการปล่อยสินเชื่อที่ปล่อยสินเชื่อได้ตามปกติภาคธุรกิจก็จะมีเงินหมุนเวียนคืนงอกเงยไปได้ ซึ่งในที่สุดแล้ว จะช่วยผลักดันให้เศรษฐกิจงอกงามกลับเข้าสู่วงจรปกติได้รวดเร็วขึ้น ■